

Medicinsk Nyhed

Screening for hjerte-kar-sygdom hos mænd i alderen 60-64 år

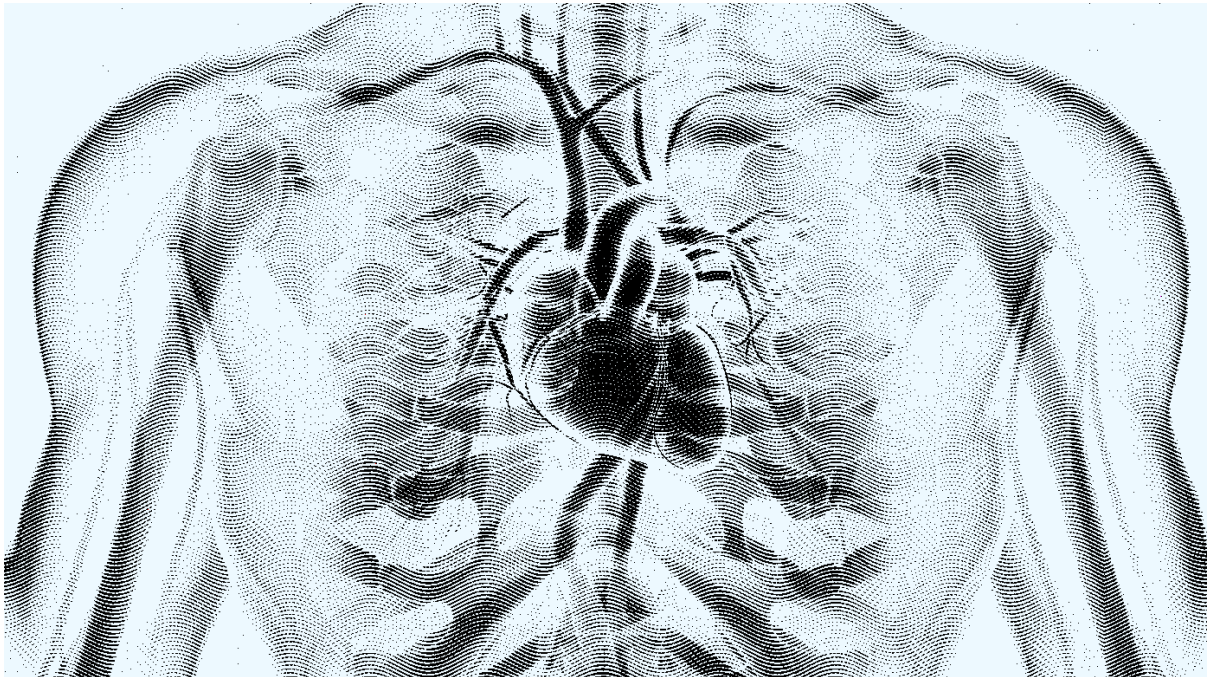
Screeningsprogrammer skal gøre mere gavn end skade. Et nyt dansk studie har undersøgt effekten af screening for hjerte-kar-sygdom hos mænd i alderen 60-64 år.

Hjerte-kar-sygdom kan ofte forebygges. Derfor synes det oplagt at indføre screeningsprogrammer, der kan afbøde forstadier til sygdom og forhindre udvikling til egentlig klinisk sygdom. Et stort dansk populationsstudie har undersøgt effekten af screening på dødeligheden hos mænd i alderen 60-64 år med begyndende tegn på hjerte-kar-sygdom (CVD).

Professor Bo Christensen ved Institut for Folkesundhed og seniorforsker ved Forskningsenheden for Almen Praksis, Aarhus Universitet, kommenterer: »Deltagerne blev randomiseret i forholdet 1:4 til enten screening for subklinisk CVD eller ingen screening. Ved screeningen fik deltagerne målt kalkscore i kranspulsårerne, aneurismer, atrieflimren, perifer arteriesygdom, hypertension, diabetes mellitus og hyperkolesterolæmi. Interventionen omfattede også behandling med statiner og acetylsalicylsyre (ASA) samt evt. behandling af andre risikofaktorer og livsstilændringer. I alt 31.268 deltagere blev randomiseret. Heraf deltog 25.322 mænd i kontrolgruppen og 5.946 i interventionsgruppen, hvoraf 3.720 blev screenet (62,6 %). Det primære resultatomål var dødelighed af alle årsager. Efter en median opfølgning på 7,0 år viste intention-to-treat-analyser, at 555 (9,3 %) mænd i interventionsgruppen og 2.509 (9,9 %) mænd i kontrolgruppen var døde: HR = 0,94 (95% KI: 0,86-1,03), $p = 0,169$. Ingen større forskelle sås mellem grupperne for større alvorlige hjerte-kar-events. Der var dog signifikant hyppigere alvorlige blødningsepisoder i den gruppe, der blev tilbudt screening 6,0% mod 5,1%; HR = 1,18 (95% KI: 1,05-1,32). Over en tredjedel af de inviterede ønskede ikke at deltage i studiet, og mange i interventionsgruppen fik i forvejen behandling med statiner og ASA. Cirka en tredjedel af dem, der fik tilbudt statiner og ASA, ønskede ikke denne behandling eller stoppede med den. Det kan måske delvist forklare det negative resultat. Konklusionen er, at CT-baseret screening for subklinisk hjerte-kar-sygdom ikke har effekt på forebyggelse af hjerte-kar-sygdom, og skader mere, end det gavner – altid vigtigt at huske Hippokrates' grundlæggende princip for medicinsk etik »primum non nocere«. Studiet forsætter, så det bliver spændende at se, om der på livstidsrisikoen kan være en gevinst uden alvorlige bivirkninger«.

Lindholt JS, Mejldal A, Rasmussen LM, et al. Outcomes of cardiovascular screening in men aged 60–64 years: the DANCAS II trial. Eur Heart J. 2025;ehaf704. <https://doi.org/10.1093/eurheartj/ehaf704>

Interessekonflikter ingen

Redigeret af Jens Peter Gøtze, jpg@dadlnet.dk